

SVOBODA

LIBERTY

SLAVONIC EDITION

Časopis dl'a gr. kat. ruskoho naroda v Ameryki i organ „Ruskoho Narodnoho Sojuza“.

Rok XVII. New York, Četver 4 Februara, 1909. Číslo 4.

Vol. XVII. New York, N. Y. Thursday, February 4, 1909. No. 4.

Od Holovnoho Uriadu R. N. Sojuza v Ameryki.

Rozmet za misiac Januar 1909.

Vid. 143 Kuš Stanislav, um. 8 12, -08	1000.00
„ 65 Farbanec Mich. um. 13 12, -08	1000.00
„ 58 Rusin Petro, um. 17 12, -08	1000.00
„ 4 Padla Nasta ž. Timka, um. 7 1, -09	400.00

Razom [vedno]	3400.00
Platňa hol. uriadnikov za m. Jan.	190.00
Za kal'endar na 1909 rok	1813.00
Administracia Sojuza za Jan.	183.17
Cilyj rozchod je	5586.17

Rozmet platit 9455 fl. na cile posmertne [každyj po 56 cnt.] i 1258 fl. na pol. posm. [každyj po 28ct.] Okrem toho každýj člen platit za organ Sojuza po 10 ct., na Fond Rezervovij po 2 ct., na Fond Narodnyj po 1 ct. i na Fond bidnych [chudobnych] po 1 ct. Člen na cile posmertne platit 70ct. a na pol. posmertnoho 42 ct.

D. Kapitula, predsedatel'. S. Jadlovsky, sekretar.
A. Šaršoň, kasier.

Bezcharakternost' či zloba?

Kto z uvahou sl'ídit za žitiem amerykanskich Rusynov i zdaleka prihl'adaje sja na borbu jaku toti provaťat mezi soboj, to lem ramenami zdvihne i skaže: „Hospodi, jak by tak s... rohy mala, toby poborola cilyj svit“... Tak i tut d'ije sja z vsimy organami kotri reprezentujut jakusj partiu abo viru abo v konci svoj biznes.

Koli vozmeš do ruk napr. „A. R. Viestnik“ i to ne perebirajuči choč by perše l'ipše čislo počavši od 1907 r. misiaca septembra až po dnešnyj deň, to ne znajdeš tam inše, lem „Episkop ukraíneć“, „radikal“, i t. d. a potom odozvy vsiakoho gatunku komitetov ekzekutivnych i pravdivo „uhro-ruskich duchovnych“ i svitskich „vodcov“ i t. d. i t. d. a vsi toti pisaňa stremiat do jednoj i toj samoj cily t. j. zniščiti i potupiti nenavistnoho im episkopa a tak zapanovati samim na ciloj linii ne majuči nad soboj niakoj kontroli, ani v spravach cerkovnych ani narodnych. Sklikujut oni v tych spravach i „zhromaždenia“ protestujut, kričat, zaklinajut vsich ukraínecov i radikalov a potom iz vsej toj zlosti zdorovo ponapivajut sja. Pri bari hroziat vsim i vsja, a... navet obiciajut

Dom, v kotrim mistiť sja redakcija, administracia i ofis „Svobody“.

„temnomu“ uhro ruskomu narodu jakohosj „svoho“ episkopa. Kažu „temnomu“ a to proto, bo suť mezi nimi taki, že d'ijstno viriat, ščo Žatkovič pravdu hovorit. I jak že inakše to nazvati ne temnotuju i to zlobnoju? Bo jesli by toti zbalamučeni l'ude zdorovym rozumom rukovodili sja i svoimi očami pozirali na tot svit Božij, to či mohli by oni poviriti v toje, ščo Rim zadl'a jakojsj tam nenavisty Žatkoviča do episkopa Ortynskoho, zrušit sečas svoji postanovlenia i na žadost Žatkoviča pošle do Ameryki takoho episkopa jakoho Žatkovič predložiti a može i... potverdit! Či ne je to pravdivij smich i ironia?

Žarty (figl'i) suť zahal'no priňati v cilom sviťi, ale v spravach malovažnych svitskich i zvyčajno tovaryšeskich, no aby stroiti sobi figl'i z tak velikim čislom uhro-ruskoho naroda i to v spravach cerkovnych to uže bol'se jak bezcharakternost'!

Bož prošu, jak se možna inakše nazvati jak ne bezcharakternostiu? Trafl'ajut sja časom pojedni špekulanty, kotri balamučat napríklad jednu malu grupu l'udej

jak daj mi nato: jedno bractvo, tovarystvo, jednu parafiu, ale aby buti tak bezsovistnym i balamutiti cilyj uhro-ruskij narod kotryj čislit tut v Ameryki 400—500 tisjač duš, to uže perechodit vsjaki hranici! Tak velike čislo naroda vesti v neminuču propast' i odbirati jemu vse ščo najdorozže t. j. viru i počitaňe vysšoj vlasti a osobenno vlasti cerkovnoj, je neprostitel'nyj hrih pered Bohom a prezrinie i pohorda pered cilym civilizovanyj svitom. Tot dobryj, i kolis v starom kraju pobožnyj uhro-ruskij narod, tut v Ameryki zavďaki špekulacii jednoho čolovika abo jednoj bezbožnoj kl'iki, naraz staje sja brusovatyj, zavziatyj, upertyj i hotov na svojo brata Rusyna pojti z nožem i dopustiti sja choč by najskvernijšoho d'ila, bo tak jemu radat i rozkazujut jeho dobri „vodcovia“, O Bože! doki budeš terpiti tych bezdušnikov i tych diavolov v čelovičeskom podobii.

Čiž tut, jak by decto dumav d'ijstno chodit Žatkovičovi jak on zvyčajno hovorit — „o zachranenie uhro-ruskoho naroda i gr. kat. viry“, to uže pozvolimo sobi usumňivati sja v pravdivosti tych slov. Kto poznaje blizše toho čolovika, to bezperečno znae i o tom, že jakim narodol'ubcem je tot pan „hlavni redaktor našeho mileho organu“. Tot za mamonu seho svita t. j. za paru dolarov, hotov odreči sja ne lem ruskoj narodnosti ale choč by i jeho najul'ubleňijšoj besidy, jakuju on vse i vsiudy posluhuje sja.

Ščo že tyčiti sja religijnosti pana „redaktora“, to o tom chiba l'ipše i ne spominati, bo choťivši na pismi vse vyskazati vzialo by to ne malo miscia a i z vyskazami jeho „rel'igijnych podvyhov“ možna by našich čitatel'ov v bol'soj miri soblazniti. Skažu lem tol'ko že nesčastnyj tot narod, na čol'i kotroho stojat taki „predvoditeli“ jakim je p. Žatkovič & Co.

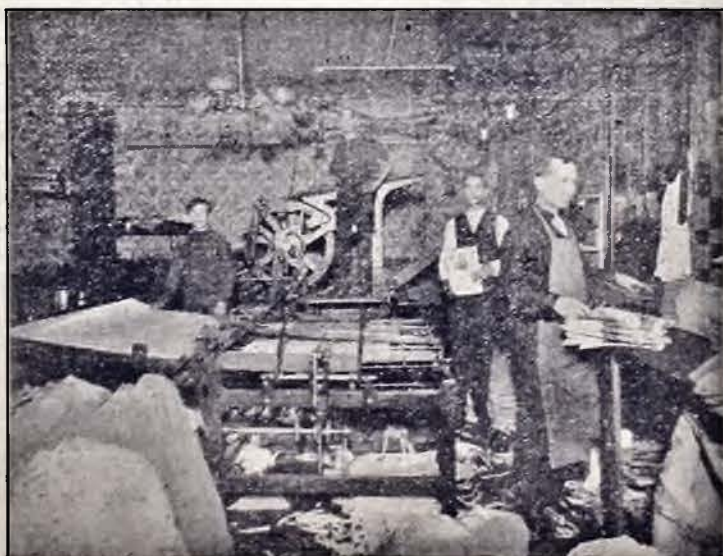
Na druhij raz bol'se.

Vstupajte v členy R. N. Sojuza!
Sojuz platit 1000 dolarov posmertnoho.

Čitajte odinoku ščiro rusku gazetu
„Svobodu“!

Hala skladacziv „Svobody“.

Hala mašin i ekspedicia „Svobody“.

„Svoboda“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.
Published by
Little Russian Nat'l Union of
America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,
Superintendent.
411 Washington Ave.
Elizabeth, N. J.

Andrew Gela, editor.
Box 76, Jersey City, N. J.

K. Kirczow, manager.
184 Hudson St., New York, N. Y.
Terms: Two dollars a year.

Entered as second-class matter
September 2, 1908 at the Post
office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.

Advertising rates furnished on
application.

„SVOBODA“

gazeta dl'a ruskoho narodu v A-
meryke i organ „R. N. Sojuza“,
vychodit každoho tizdna v četver
i stoit:

na 12 misjaci \$2.00
na 6 misjaci \$1.00

Hroši treba posylati v registro-
vanom pismi, abo čerez expreso-
vyj, abo počtovyj money-order.
Money-order, toje totu kartku,
kotru dostanete od počtara abo a-
genta na express offisu, zašlijte
nam, bo bez toho my ne možemo
hrošej dostati.

Platiti za gazetnu treba vse na-
pered.

Adres:

„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Telephon 7074 Spring.

Kto choče, abi zminyti jeho ad-
res, maje podati nam, okrem no-
voho, takož svoj staryj adres.

Burak maje pisati sja: Ivan Burak Pridorož-
nyj. Takoj pravda vyjšla na verch. I od toho času
ne bulo uže bol'she balamuty, bo každyj znay, ščo
Ivan Burak Pridorožnyj — inše, a Ivan Burak Zapo-
točnyj, to znov inše.

ŠČO TOTA PRITČA ZNAČIT.

I tak rozkazali my Vam kazku, a teper Vam ska-
žemo, ščo ona značit. Tot bidnyj Ivan Burak — to
naš ruskij narod. Že naš narod bidnyj — to Vy sami
znajete. Ale može toho ne znajete, ščo z našim naro-
dom d'ije sja take same balamuctvo, jake bulo z tym
bidnym Ivanom Burakom.

Bo okrem našoho ruskoho narodu je ješče druhij
narod, ščo takož nazývaje sja „ruskij“ a vlastivo:
„ruskij“. Tot druhij „ruskij“ narod — to Moskal'i
abo Rossiane.

Moskal'i hovoriat cilkom inakšoji besidoju, zase-
l'ajut inšu krainu, majut inši zvyčaji i obyčaji i inšu
naturu, i proto oni nazývajut sebe ruskim narodom,
my „ruskij“ narod abo: my „ruskije“.

Jak vidite, Rusyni i Moskali, to tak, jak toti dva
susidy, ščo jednakovo nazývajut sja: Rusyni — to tak,
jak tot bidnyj Ivan Burak a Moskal'i — to tak, jak
tot bohatyj Ivan Burak, bo Moskal'i — naši susidy,
ale bohači, bo majut svoju vlastnu deržavu i upravu.

I nam ruskomu narodu, ničto by to ne chibilo,
ščo Moskal'i nazývajut sebe ruskim narodom i majut
take same imia, jak my, jak by to lem na tom sta-
lo sja. Bo i Bidnomu Ivanovi Burakovi ne v tom
bula krivda, ščo čerez to musiv bidnyj Ivan za bo-
hatoho Ivana podatok platiti i arešty odsidžovati,
ščo čerez to bidnyj Ivan malo svoho gruntu ne utra-
tiv. Samo tak i nam, ruskomu narodu, ne tym d'ije
sja krivda, ščo Moskal'i nazývajut sebe ruskim naro-
dom, ale tym, ščo iz toho vychod'at vsiaki balamuty
i klopoty, kotri nam uže vel'mi mnoho poškodili i
teper ne malo škod'at.

Tak jak tot bohatyj Ivan Burak chofiv odobraty
grunt od bidnoho Ivana Buraka i kazav: to moj
grunt, bo to ja nazývaju sja Ivan Burak — samo tak
i Moskal'i chofat odobraty našomu ruskomu narodu
jeho zeml'u. I zeml'u uže odobrali, bo najbol'sha časť
ruskoj krainy prinaležit do Rossii, pod moskovskoho
abo rossijskoho cara — i tam najbol'she žije Rusynov.

Ale to na tom ne konec, ščo Moskal'i zabrali nam
našu rusku zeml'u; oni odbirajut nam i našu rusku
besidu. Bo tam v Rossii, pod moskovskim carem, na-
ša rodna, krasna ruska mova (besida) ne je rovno-
pravnoju, tam ne vol'no (ne svobodno) v škol'i ru-
skich d'itej ruskoho pisma i besidy učity, a v cerk-
vach ne svobodno po ruski propovid' hovorit' lem
po rossijski. Bo Moskal'i kažut, ščo to ich moskov-
ska besida, to je spravdiva ruska besida i proto
chofat, aby i Rusyni po moskovski hovorili. A za
našu rusku besidu to Moskal'i hovoriat, ščo ona
„chachlatska“, to značit chlopska, prosta besida, ščo
ona ničoho ne varta ničoho ne stoit i její zaboro-
ňajut.

Otož cilkom tak jak i tot advokat bohača hovo-
riv: „To moj Ivan Burak — je spravdivyj Ivan Bu-
rak, a tamtoj druhij to ni; tamtoj bidnyj — to ni-
čoho ne varta“.

I samo tak, jak tot bohatyj Ivan Burak najnav
(pojednav) buv sobi fal'sivoho advokata, aby l'u-
sku krivdu nakručovav na pravdu bohača, tak i Mo-
skali' najmajut sobi takož svoich advokatov, aby
ruskij narod i rusku besidu nakručovali na moskov-
skij lad (spôsob). Toti l'uče, ščo nakručujut ruskij
narod i rusku besidu na moskovske — nazývajut sja
moskvofily. Tak jak tot fal'sivij advokat bohača ho-
voriv: „Nit dvoch Ivanov Burakov — lem je jeden
Ivan Burak, bo koli jedno imia, to i čolovik jeden“ —
tak otož i moskvofily hovoriat: „Nit dvoch ruskich
narodov — lem jeden ruskij narod, bo koli imia je-
dno, to i narod jeden“.

I tak jak tot fal'sivij advokat bohača upotrebl'av
vsich sposobov, aby tomu bidnomu Ivanovi Burako-
vi spravu popsuvati (pohubiti), aby tot bidnyj Ivan
ne moh mati svoho gruntu — samo tak i naši mo-
skvofily, de lem možut, škod'at i balamut'at v našich
ruskich spravach. Najbol'she škod'at moskvofily tym,
ščo sijut meži Rusynami nezhodu (nesvornost') i roz-
dor, balamut'at rusku inteligenciu i ruskich chlopov
i rozbivajut nas, Rusynov, na dvi partii: jednu, ščo
ťahne za moskovskim. Toti moskvofily ne choťat tri-
mati razom z vsimy Rusynami, ale robiat vse okre-
mo i vse na perekor. Založili sobi Rusyni v Haličini
tovarystvo „Prosvita“, aby naš narod prosvitiv sja
i ekonomično podnis sja — to moskvofily do toho ne
pristali, ale na perekor založili sobi svoje okreme
„Obščestvo im. Mich. Kačkovskoho“ — a „Prosviti“
i čital'nam „Prosvity“ de lem možut, tam škod'at.
Naprotiv „Svobody“ (v starom kraju) vydajut „Rus-
skoje Slovo“, naprotiv „Dila“ vydajut „Gal'ičašina“,
naprotiv pol'itičného tovarystva „Narodna Rada“
majut svoje pol'itične tovarystvo „Russkaja Rada“.
I tak vsiudy rozbivajut oni Rusynov na dvoje, i tym

vel'mi Rusynam škod'at, bo čerez to Rusyni ne majut
sily, ščo razom netrimajut sja. Moskvofily vel'mi ško-
d'at ješče i tym, ščo choťat zaprovaditi u nas Rusy-
nov moskovsku besidu, choťat aby Rusyni odrekli sja
svojej movy, a hovorili i pisali po moskovski. Mo-
skvofily kažut, ščo naša rodna ruska besida, to lem
pro „pastuchov“ pasuje, lem dl'a chlopov i vzaľal'i
dl'a prostoho narodu — a ruska inteligencija duchov-
na i svitska povinna hovorit' i pisati po moskovski,
bo to paňskij jazyk. Jak by u nas tak stalo sja, jak
choťat moskvofily, to tohdy naša ruska inteligencija
odčužila by sja od prostoho narodu, bo inteligencija
hovorila by po moskovski, a prostyj narod po ruski
a to bulo by vel'mi zle dl'a našoj chlopskoj ruskoj
spravy, jak by ruska inteligencija ne trimala z pro-
stym sel'skim narodom. A bula by iz toho ješče i
druha škoda: bo inteligencija vydaje gazety i knižki;
otož jak gazety i knižki buduť drukovati sja mos-
kovskuju movuju, to naš sel'skij narod ne bude ho-
den tych gazet i knižok zrozumiti, ne bude ich čita-
ti i ostane temnyj, neprosviščenij (nevzdelanyj).

Tak-to moskovilska robota vede do toho, aby
naš narod odrek sja svojej movy i perestav buti o-
kremym narodom; moskovilska robota vede do toho
aby rozdiľiti vsich Rusynov no dvi partii — aby roz-
lučiti inteligenciu od prostoho narodu — aby prostyj
narod ostav temnyj — i takim sposobom ruskij na-
rod ne moh priiti do l'ipšoj dol'i.

A iz čoho tota moskovilska robota pochodit? A
ne iz čoho inšoho, lem iz toho balamuctva, ščo je
dva ruski narody, a jedno imeno majut, iz tohó,
ščo Moskal'i takož nazývajut sebe ruskim na-
rodom, a svoju besidu ruskoju besidoju.

Otož ščož nam robiti, aby ne bulo toho bala-
muctva i toj bidy, jaka iz toho vychodit? A musimo
tak robiti, jak zrobiv tot bidnyj Ivan Burak: mus-
mo robiti jakusj rozluku od toho druhoho ruskoho
narodu. Tak i bidnyj Ivan Burak nazývav sede: Iva-
nom Burakom Pridorožnym, aby sebe rozlučiti od
bohatpho Ivana Buraka, tak i my, aby sebe rozlu-
čiti od moskovskoho ruskoho narodu, musimo sebe
nazývati: Ukrainskim narodom. A to proščo ukrai-
nskimi? Bo naša zeml'a, okrem nazvy Rusj iz davnych
daven mala ješče nazvu Ukraina, a narod naš pere-
važno nazývav sja ukrainским narodom. Otož my
ne tvorimo novoho slova, a beremo stare, staru na-
šu nazvu, i to vlasne proto, aby moskvofily ne
mohli na toj podstavi balamutiti neprosviščenych l'u-
dej. Bo rozumnyj čolovik, i tak znaje, ščo kacapy—
moskvofily brešut, ščo lem tumaňat narod, ale tem-
nomu ščo ty skažeš, jak on tobi tovcje jedno: i to
„ruskij“ i to „ruskij“... A jak my budemo sebe na-
zývati ukraincami, jak vernemo sobi stare prad'idne
imia, to tohdy i my sami i cilyj svit bude znati,
ščo moskovsko-ruskij narod — to ščo inše,
a ukrainkij narod — to znov ščo inše. I toh-
dy ne bude uže niakoho balamuctva i ne bude toj
vsej bidy, jaka iz toho balamuctva vychodit.

My svoho imeni ne odrikajemo sja; my je rus-
kij narod i naš jazyk je ruskij jazyk, ale aby
nikto ne moh balamutiti, ščo naš narod i moskov-
skij narod — to jedno — proto my nazývajemo sebe
Ukraincami. Bo my ščo inšoho a moskal'i „ruskije“
to znov ščo iušoho; naša istoria jedno, a ich druha.
U nas buli kozaki, Chmel'nickij, Kotl'arevskij, Šev-
čenko, a u nich Ivan Groznoj, Jermak Timofejevič,
Puškin. Ta i cile žitie naše, zvyčaji i obyčaji i besida
inša, ukrainska.

Otož pamiatajmo Braťa, ščo my ukrainsko-rus-
kij narod. Pamiatajmo to dobre, bo inakše vpademo
v taku napast', jak bidnyj Ivan Burak Pridorožnyj.

Iz KALENDARA „PROSVITY“ NA R. 1909.

**Od Administracii „Svo-
body“.**

Do vidomosty vsim pp. mistce-
vym sekretaram R. N. Sojuza.

Uprašaje sja vsich sekre-
tarov mistcevych vid'dilov
R. N. Sojuza, ady pri na-
hod'i podavaňa Holovnomu
Uriadu R. N. Sojuza imen
„na novo priňatyh členov“
(t. j. tych, kotrych pope-
rednoho misiaca bratstvo
ich suspendovalo) rovno-
časno podavali i ich adre-
sy do administracii „Svo-
body“.

Je to dokonče potrebne
a to proto, ščo raz sus-
pendovanoho člena seččas
vymazuje sja iz adresara i
koli po misiacu bratsvo
prijme jeho na novo, my
otrimujemo lem jeho imia

ale bez adresy i proto ne
možemo posylati takomu čle-
nu časopisy.

Nakoli otož pp. sek-
retari mistcevyh vid'dilov
podaduť nam adresy „pri-
ňatyh na novo členov“, to
tym sposobom bude-
mo mohli vse poriadčno
vysylati gazetnu každomu
členu.

ČITAJTE!!!

Na podstavi uchvaly hol.
Konvenciji R. N. Sojuza,
každe Bratstvo prinaležace
do Sojuza, povinno mati
slidujuči knižki:

1. Knižka členiv [imeno-
slov].
2. Knižku misiacyh vklad-
dok.
3. Knižku kasovu i pro-
tokol'arnu.

Na toti knižki povinno
každe bratstvo zaslati \$5.00
do kasy R. N. Sojuza.

**Pritča pro dvoch susidov, kotri mali jedno
imia.**

V jendom sel'i bulo dvoch susidov, jeden buv boha-
tyj (zamožnyj) a druhij bidnyj (chudobnyj) jeden na-
zývav sja Ivan Burak, a druhij samo tak Ivan Bu-
rak. Z tymto neraz bulo mnoho klopotu, že oni oba
jednakovo nazývali sja i jednakovo pisali sja. Napri-
klad: jeden Ivan Burak, tot bohač, napiv sja, to na
druhij deň roznesla sja po sel'i poholoska, ščo tot
bidnyj Ivan Burak, to velikij pijak. Abo jeden Ivan
Burak, tot bohač, ne zaplativ podatku (porcii), to
ekzekutor prijšov do sela i bidnomu Ivanovi Bura-
kovi zafantovav kočuch (futro). Jeden raz navet tak
bulo, ščo bohatoho Ivana Buraka zasudili na arešt,
a žandarm prijšov do sela i choťiv toho bidnoho
Ivana Buraka zabraty do areštu.

A druhij raz znov stala sja taka omilka, ščo bid-
nyj Ivan Burak kupiv kusnik (falatok) pol'a (zeml'i),
a v sud'i zainstabulovali tot kusnik pol'a pod tot nu-
mer domu, kotryj prinaležav do bohatoho Ivana Bu-
raka. Tak to stajalo v tabuli, až prijšov čas, ščo
bidnyj Ivan Burak ženiv syna i chotiv tot falatok
zeml'i zapisati svomu synovi. Ale prichodit do tabul'i,
a tam kažut jemu, že on toho pol'a ne maje. „Jak —
kaže — ne maju! Taž ja jeho kupiv, i maju kon-
trakt!“ Tohdy počali v tabuli hl'adati na mapi i vy-
kazalo sja, ščo tot kupenij kuseň zeml'i prilučeno
(pripojeno) v tabuli do gruntu bohatoho Ivana Bu-
raka i pod jeho numer. I tohdy skazali v sud'i bid-
nomu Ivanovi Burakovi, že on ne može toho pol'a
zapisati na svoho syna, chiba bohatyj Ivan Burak
na toje dozvolit, bo v tabuli toto pole zapisano na
bohatoho Ivana Buraka. Ale bohatyj Ivan Burak ne
choťiv dozvoliti; kaže: „to uže moje pole, koli na
mene zainstabulovano“.

I uže bidnomu Ivanovi Burakovi bulo za mnoho
toho balamuctva i toho klopotu. Pojšov on do advoka-
ta poraditi sja, ščo jemu robiti z tym balamuct-
vom. A tot advokat zviduje sja bidnoho Ivana Bu-
raka: „A de-že tvoja chiža stoit?“ A bidnyj Ivan
Burak kaže: „Moja chiža stoit pri dorozi, a moho
susida — to za potokom“. I advokat tak poradiv
bidnomu Ivanovi Burakovi: „Ty — kaže — ne piši
sja: Ivan Burak, ali piši sja Ivan Burak Pri-
dorožnyj, bo tvoja chiža stoit pri dorozi; a tvoho
susida budemo pisati: Ivan Burak Zapotočnyj,
bo on za potokom byvaje. To uže, — kaže advokat
— ne bude tohdy niakoj balamuty, bo uže každyj
bude znati i rozomiti, ščo Ivan Burak Pridorožnyj —
to inše, a Ivan Burak Zapotočnyj, to znov inše. A
za tot falatok pol'a, ščo čerez omilku na Ivana Bu-
raka Zapotočného zainstabulovanyj, ja zrobl'u proces
i toto pole bude uže v tabuli na tebe zapisano“.

Ale bohatyj Ivan Burak vzjav sobi druhoho advoka-
ta i koli buv proces za tot falatok pol'a, to tot
advokat bohača krutiv v sud'i jak znay, aby lem
brechňa bula na verchu. „To vse jedno — kaže — či
pole bude v tabuli zapisano na toho Buraka, či na
toho Buraka, bo tot Burak i tot Burak. A zreštou —
kaže — moj Burak, je spravdivyj Burak — a tamtoj
druhij, to ne Burak“. A potomu dal'she tot advokat boha-
ča tak krutiv: „Tot bidnyj Burak ne maje prava pisati
sja Pridorožnyj, bo choč on pri dorozi byvaje, ale to
nihde ne je zapisano, ani v metriki ani v tabuli. A
zreštou — kaže — toti oba Buraki — to jeden Burak,
bo koli oba jedno imia majut, to vidno, ščo to jeden
čolovik“.

Ale sud ne choťiv dovše toj brechňi sluchati i vy-
dav takij vyrok, ščo pole prinaležit do bidnoho Iva-
na Buraka, bo on sobi toto pole za svoi hroši kupiv,
i aby uže bol'she ne bulo balamuty, to bidnyj Ivan

SPRAVY SOJUZA.

Paru slov redaktorovi „Svieta“.

Pokrovitelj i početnyj (honorary) člen R. N. Sojuza Jeho Preosviaščenstvo Stefan Soter Ortynsky, pervyj gr. cat. ruskij episkop v Ameryki.

Holovnyj Uriad R. N. Sojuza na čas od 1908-1910 roku:

Hol. Duchovnyj upravitelj: o. Michael Balogh, 712 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

Hol. Predsidentel': Dymitrij Kapitulula, McAdoo, Pa.

Hol. Podpredsidentel'ka: Maria Čeremšak, Trenton, N. J.

Hol. Podpredsidentel': Teodor Gut Kulčycky,

Hol. Kasier: Alexij Sharshon, 524 Pine & Franklin Str. Shamokin, Pa.

Hol. Sekretar finansowyj: Semen Jadlovisky, Box 76, Jersey City, N. J.

Hol. Sekretar rekordovij: Theodor Labovskij, Box 76, Jersey City, N. J.

Radni (Hol. Nadzeratel'na Komisiya):

Mich. Biel'a, Holyoke, Mass. Petro Jarema, New York, N. Y. J. Glova, Shamokin, Pa. Andr. Stefanovič, Pittsburg, Pa. Alex. Horbal' Ansonia, Conn. Mich. Čegin, Cleveland, O.

Hol. Kontrol'na Komisiya:

o. D. Dobrotvor, 25 Chesnut Str., Yonkers, N. Y. Vas. Hriško, Scranton, Pa. Mich. Babij, Chicago, Ill.

Direktor Drukarňi:

o. P. Poňatyšin, 324 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Redaktor:

Andr. Gela, Box 76, Jersey City, N. J.

Menadžer Drukarňi:

K. Kirčov, 184 Hudson St., New York, NY

Holovnyj Organizator:

Mich. Biela, 56 Hamilton St. Holyoke, Mass.

Pristupajte do Sojuza!!!

„Sojuz“ — jedina gr. cat. ruska organizacija v Ameryki.

Prynimaje členov od 1-45 rokov.

Vstupne vedl'a rokov.

Sojuz platit:

Na vypadok smerty člena kľasy „A“ (cile posmertne) \$1000.00.

Na vypadok smerty člena kľasy „B“ (pol posmertneho) \$500.00.

Posmertne za ženu abo muža člena kl. „A“ \$400.00.

Posmertne za ženu abo muža člena kl. „B“ \$200.00.

Posmertne za dity od \$15.00 do \$300.00.

Na vypadok utraty: a) oboch očej, noh abo ruk \$1000.00.

b) jednej ruki, nohi abo oka \$200.00.

Jeśli otec familiji v špital'u choromyseľnych, Sojuz platyt familiji ročno \$150.00.

Kto choče vstupiti do Sojuza, musyt vpysaty sja takož do bratstva (spolku), kotre naležit do Sojuza.

Važne

dla P. P. Sekretarov R. N. Sojuza.

Povidoml'aju raz na vse, ščo vsi hroši prinaležni do kasy R. N. Sojuza, posylaty treba tak: na money order-ach abo čekach vypisuje sja imia Alex. Sharshon, Shamokin, Pa. a tak vypyč: yj money-order abo ček ne posilaje sja do Hol. Kasijera, ale vjedno z vykazami do Hol. Sekretara. Hol. Sekretar potom odsylaje ich do Hol. Kasiera.

S. Jadloviskyj

Hol. fin. sekretar.

Ja dovhiy čas uvažno sli-div za napriamom časopisy „Sviet“, kotra vychodit žargonom, zloženym na pol z rossijskoho a na pol z ukraïnskoho jazyka, a jakim na cilom sviti nikto ne hovorit. Ja dumav, ščo ačej može choč problesk znajdu v časopisy toho svita, jakij ona obiciuje v svoim zahlavii. — Ale na žal', ničoho podobnoho ja ne znachodiv, a znachodiv lem z počatku i do konca časopis perepovnnenu boj-siackoju (baťarskoju) lajko-ju, na toti časopisy kotri ne pišut takuju samoju lajkoju jak „Sviet“, jaku može pridumati lem naj-podl'ijsij i bezvstydnij čolovik. Znachodiv ja tam takož zaochočovaňe Hali-čan perechoditi na pravos-lavie, i to pod zahrozuju, ščo jesli ne perejdut na pravoslavie, to ne chibno dostanut sja v peklo, i v ohoň vičnyj. Jak by ja sam ne buv Haličanom, i jak by ja sam ne poznava jasno za 15 rokov moho pobutu v Rossii tyranstva rosijskich uriadnikov nad nesčastnym bidnym narodom, ja moh by naivno y-riti podobnym durnicam, jaki vyhološuje „Sviet“. Ale na žal', ja rodiv sja v Ha-ličini i živ tam do 22-ho roku i aby „naslaždati sja“ svobodno „ruskim du-cho“ udav sja ja i v Ro-siu, i „dychav“ tym vozdu-choch za 15 rokov.

I sprošu sja teper Vas! ščo tak zaochočujete Hali-čan perechoditi v pravosla-vie? Ci sčastlivyj tot narod, kotryj zasel'aje Rosiu, i ispoviduje pravoslavnu vi-ru? Skol'ko razov pricho-dilo sja meni pročitati Va-šu slavetnu časopis, to každoho razu znachodiv ja podrobleri vami, — i ne faktyčni statii jakoho ne-bud' seminarista, či tam kohosj inšoho, ščo „v Ro-sii narod žije harazd (dob-re), i vsim je dovol'nyj“. Rozumije sja, podobnym statiam može viriti lem tot čolovik, kotryj vel'mi ma-lo, a zvyčajno cilkom ni-čoho ne znaje pro vybriki rosijskich uriadnikov nad mužikom (chlopom)...

I tak po perše začnu ja iz material'noj storony, a potom perejdu do duchov-noj. I skažit meni, prošu ješče raz, jak nadl'iliv Alek-sander II. toho mužika, zemleju v 1861 roku, jak primusili jeho skasovati panščinu. Aby zamyliti svi-tu i l'ud'am oči, on zmoviv sja z panami, aby oni tak d'ilo zrobili, aby jak to ka-žut „buv i volk sytyj i ko-za cila“. Panove, rozumije sja postarali sja, — i d'ilo z zemleju zrobili tak, ščo vyjšlo take: holova vaša, a volosie na vašoj holovi na-ležit do mene i Bože cho-roni, aby vy jeho dotknuli sja! A jak by vy opovažlii sja podfati volosie na svo-jej holovi, kotre vam pere-škadžaje i l'ize v oči, tak ja sejtčas podaju vas do

sudu, a sud krasno i spo-kojno za to vas pokaraje. Ja dumaju, ščo navedenyj prikład okaže sja vam smi-šnym. Odnako to brate, horka pravda! Jeji nikto ne može zaperečiti.

Vzahal'i oranoj zeml'i na-d'iliv car mužikam vel'mi malo, a v bol'sosti lem si-nokosy, i to perevažno v lisi, de najhorša zeml'a. I Bože zachovaj, aby vy ne to derevinu zrubali, ale i lozinu, jaka nikomu ne potrebna a lem zanečišča-je vaš sinokos, a to vas sejt-čas do sudu, a tam uže znano ščo bude; a pomiš-čik (zemnyj pan) paru ro-kov zbiraie sobi derevo, kot-re vyroslo na vašoj zemli..

Ja dumaju, ščo vy slavnj dopisovatel'i „Svieta“ a ta-kož i pan redaktor; skažete, ščo tak z zemleju зроблено lem v poludnevo-zapadnyh guberniach t. j. na Ukraïni, či jak vy nazývajte „kul-turnijše“ „Vikraïni“, a v hlubokoj Rosii, tam cilkom ne tak. Dobre! Ja z Vami sohlašaju sja, i takož ska-žu ščo ne tak. Tam zrobili ješče krasše, bo ne dali zem-l'i každomu gadždovi osob-no, a nadali zeml'u na cile selo, i gadždy každy vesnu (jar) musiat d'iliti sja mezi soboju, vyrovnjuči podil vedl'a čisla mužeskich sil. Bože! ščo tam dije sja kaž-doj vesny pri takom podi-lu!... Može Vam traťalo sja šmariti neobhryzenu košt mezi holodnyh psov? Otož samo take dije sja i pri podilu zeml'i! Ne to, ščo car i veliki kňazi, a i vsi ich prichvostni zabrali ščo najbol'se i najkrasšu zeml'u, a tym bidnym mu-žikam šmarili neobhryzenu i nepotrebnu košt. Nakonec skažu i to, ščo iz rodu i v žadnom kraju ja ne bačiv tak bidnyh sel'an. jak v hlubokoj Rosii. Smotriači na nich sam sobi ne viriš i čuđuješ sja, proščo se tak? Car pravoslavnyj, l'ude takož pravoslavni, zeml'i, ščo okom ne dosiahneš. I dumaješ sobi: lem žiti v sčastu i harazdu. Ta ot ščo, brate povtariaju ješče raz: zeml'a jak ne kazion-na (deržavna), to carska, jak ne carska, to velikich kňaziov, to malych kňaziov, to carskich i kňazich pri-chvostňov... A pro tebe mu-žiku, choč ty i pravoslav-nyj, nikto ne dbaje!..

Teper choč korotko dot-knu sja duchovnoj storony.

Vy zmahajete sja, „rev-nitel'i Christa“, privernuti Haličan do pravoslavnoj cerkvy, i dokazujete, ščo lem pravoslavie vpovni ot-vičaje nauki Christa, ščo lem v pravoslavii može čolovik najti spasenie duši. Ja ne budu perečiti z va-mi pro toto ale lem ska-žu, ščo koli budete prova-diti tych Haličan kotri pe-rejšli na pravoslavie, — po takoj dorozj do neba po-jakoj idete sami, to za-pevňaju vas čestnym slo-vom, ščo ani vy, ani ta-kož provadženi vami, do neba nikoli ne dostanut sja. Skažit počtenni, či vy

choč ne to, aby kohosj in-šolo, ale takoj peredovsim sami sebe provaditi v na-priami Christovoj nauki?

Každyj zdorovomysl'ačij čolovik naj lem z uvahoju pročitaie vašu časopis, i zastanovit sja seriozno nad neju, a nechibno peresvid-čit sja, ščo jak by l'ude provadili sebe vedl'a recep-ty i idej, jaki nachod'at sja v vašoj časopisy, to nepremi-no perejšli by vsi hranicy nanič'hodnosti i podlosti.

Ja radžu vam, bud'te o-storožni aby ne oprotivili vy z svojim pravoslaviem tym, ščo udalo sja vam ich zachvatiti i ne dali im po-vođu perechoditi v sekty, jaki ostatnymi časami po-javili sja v Rosii. A toti sekty to nasl'idki subjek-tov podobnyh vami Narod rosijskij z l'uboviu i nepo-hrišimo zachovuvav svoju otcovsku viru do toho ča-su, pokj podobni vam sub-jekty ne dali jemu povodu lehkovažiti sobi viru, a tym samim sponukali jeho hl'a-dati inšoj viry. Nasl'idkom toho pojavili sja v Rosii Baptisty, Duchobory, Mo-lokane, Skopei i t. d. i t. d. Narod že halickij, — čest' jeho dušpastyram — do toho času ispoviduje i choronit svoju greko-kato-licku viru, i bore sja neu-strašimo z vorožimi pol'a-kami za svoi duchovni i ekonomični prava i z kaž-dym dnem postupaje, choč ne daleko, ale vse takoj napered.

A v'y, počtenni sami za-javili, ščo vam cilkom ne chodit o to, aby Haličane perechodili na pravoslavie, ale ščoby tym dopomohči carskomu samoderžaviu po-ložiti krovžođadnu lapu i na Haličinu. V dokaz toho navođu vam ustup iz va-šoj časopisy „Sviet“, č. 36 iz r. 1908. „I koli nasta-ne toje vremia, to nasili-em sostavlenaja austr. imperia rozletit sja, halicki Rusyni ne budut rozmyšla-ti do jakoj slavianskoj na-rodnosti majut prilučiti sja, a priamo protahnut svoi ruki k Rusy deržavnoj“. Zdaie sja malo bulo rosijs-kim krovopijcam toj kro-vy, jaku oni vypili iz svo-ich poddanych! Ješče majut apetit pokormiti sebe i halickoju kroviju. Ale zda-je sja, ščo ne dočekajut toho!

Ja dumaju, ščo Haličane znajut o tom, že car Niko-laj vyslav ne sotki, a ti-siači takich samich muži-kov na dalekij Sybir na katorhu, de nesčastni tra-piat sja i do toho času. Vyslav ich lem zato, ščo oni trebovali od neho zem-l'i! Ja dumaju, ščo narod Halickij bude sebe stereči (varovati) od rosijskich krovopijcov, jak mama ste-rehla jeho malim od ohňu. Bo halickij narod choč i prihnoblenyj ale vse takoj može smilo i otverto ho-voriti pro svoi nuždy. Tym-časom paragraf i deviz ro-sijskich krovopijcov holosit tak: „Movči i atviečaj!“ I tut bud' mudryj čoloviče i bori sja z takimi paragra-

fami, kotri prykazujut na-raz „movčati i otvičati“. BEZDOL'NYJ.

Iz Philadelphia, Pa.

„Pojudu sl'idom Tvojego slova, Christe, mezi narod žažduščij vraždy i krovj. I ponesu Tvoj zavit l'ubovj pomeži burianami, zasiju zerno čiste Tvoich nauk po slovu Tvojemu Christe“.

Dnes, posered horiačoj bratoubijčoj borby milo nam pod'iliti sja z Vami p. čitatel'i svoimi vražeňami (dojnom) iz minuvšich Roždestvennyh Sviat, i choč bodaj v tot spošob pred-staviti v jasnijšom svitl'i našu smutnu ne veselu do-rohu našoho žit'ia tut za morem.

Naš Vysokopreosviaščen-nyj Episkop S. S. Ortyns-ky buli podčas sviat z na-mi jak rodnij otec. Na sa-me Roždestvo Christove mali naš Vladyka Sv. Služ-bu Božu, a po Službi Bo-žoj korotko poželali nam veselych syjat; a želali (vin-čovali) nam tak milo, tak ščiro, tak krasnymi i so-lodkimi slovami, ščo holos Ich viščich slov pochođiv iz serdca do serdec, vorušiv kamiňe i dobuyav navet iz najlukavijšoj duši sviati iskry ščiroj l'ubovy, riasni, drobnj a i horiači slezy, kotri splivali po licach. I vidno bulo v tot čas ra-dostni, a u dekotrych smut-kom perepovnni lica. Naš kňaz, naš dorohij Otec, l'u-bimyj naš Vladyka iz svoho mistca, to je iz tronu ot-covskim okom, z slezoju smotriv na svoi d'ity, na nas vyhnancov iz rodnoho kraju, obťaženyh praceju i žurboju (starunkom)

My, jako virni Rusyni, na-toj amerykanskj zemli pó-vinni svobodnymi statj, bo živemo na svobodnoj zemli, my povinni bodaj v neđil'i i sviata, vspol'no, razom Boha chvaliti, — jedynimi ustami i jedynim serdcem. A tymčasom my, choťaj na vol'i, ale horše jak v ne-vol'i, bo sami vlastnymi rukami kujemo lancuch na svojo šiju (kark).

Otož jak skazano, toho Roždestva Christovoho če-rež tri dni buli pri nas naš Vladyka, jako otec z svoi-mi d'itmi, holosjačij slova Christa Spasa, voplotivša-ho sja v bidnom vertepi, v jaslech. A naši slezy voz-viščali i nesli poklon dl'a našoj Rodiny v starom kraju. Toti naši slezy plili i proto, bo neđili i sviata schođat nam pri fažkoj praci, bo čužinci nas vy-smivajut, koli prosimo, aby nas osvoboditi v tot deň od praci na molitvu.

Braťa Rusyni i Rusynki, ješče odnoju radostnoju no-vostiju chočemo pod'iliti sja z Vami. U nas nedavno pered troma misiacami, pod provodom našoho Vladyki zasnovalo sja dva Brats-tva mužeske i d'ivoče. Brat-stvo mužeske osnovano pod nazvoju „Bratsvo sv. He-orh'ia, členy naddiiprians-koho Sokola“. Pristupilo

vyšše 125 členov. Druhe Sestriectvo Preneporočnogo Začat'ia Ćivy Marii čislit dnes ponad 100 členkiň. Oba Bratstva trimajut sja svojej gr. kat. viry i svo-jej narodnosti, jak skala, i počitajut svoho Vladyku. Schizmatiki ne majut u nas holosu. Ćivoče sestriectvo i mužeske Bratstvo odobra-li na sv. Pervomuč. Stefa-na krasne religijne pred-stavleňe „O mukach sv. Varvary“, na kotre zahos-tili naš Preosviaščennyj Vla-dyka z svoim bratom, de-ich privitav chor. Buli me-ži nami do konca predstavl'eňe, kotre vel'mi krasno odbulo sja. A my serdečno radovali sja, že naš Vla-dyka pribuli mezi nas. My vd'ačni budemo za toje na-šomu Vladyci, na každýj holos Jeho zazyvu pojdem za Nim choč by i v ohoň i od nas, Rusynov. Fila-delfijskich zasylajemo po-klon: Mnohaja l'ita! Žij nam naš Vladyka!

Od „Bratstva sv. Heorh'ia“.

KONCERT! BAL!

Teatral'ne Predstavlen'e! ustrojuje gr. kat. parafia pri cerkvi sv. Ioanna Kre-stitel'a v Cleveland, Ohio. dňa 13-ho februara 1909.

Program.

1. Ja Rusyn byl...
2. Jak bym bula...
3. Mír vam brata...
4. Čaročko moja.
5. Oj pojdu ja do mlina.
6. Bože velikij...

odspivaje tov. „Klivilend-skij Ruskij Bojan“.

Vstupne Slovo — o. E. Burik, Kozačeňku, dekl'amacie — p. Vas. Monrik.

Na čužini, dekl'am — pna Anna Babinčak.

Ridna mova, dekl'am. — p-na Kater. Siňak.

Dva vinočki, dekl'. — p. A. Petrus.

S T R A J K

komedia v 3-och aktach.

Vokoman — p. N. Mil'anič.

Rejentyj — p. M. Serak.

Nastuňa jeho dočka — p. S. L'aš.

Marijka jeji priatel'ka — p. H. Kormoš.

Ivan, židovskij popichač — p. A. Mindek.

Semen, akademik — p. J. Senčina.

Vasil', molod. gazda — p. I. Mitro.

Vasilicha, jeho žena — p. M. Kormoš.

Nikola, molod. parobok — p. N. Kormoš.

Matij, molod. parobok — p. J. Dzuričko.

Mortko, arendar — p. P. Jedinak.

Pavluňo, škol'ar — p. I. Gladiš.

Jurko, škol'ar — p. J. Kap-lafka.

Režiser i upravitelj, p. Jo-an Popp.

Vstup: mužčina z ženšči-noju 35 c., ženščina sama 25 c.

Serdečno povitajemo na-šich Rusynov, a za dobru zabavu i smačne perekuski ručit.

Komitet.

„PROSPERITY.“

„For sale — A man at bargain middle aged but sound, willing, broke to machinery; no fake; purchaser state terms and reference. E. T. O'Loughlin, 739 Carol st., Brooklyn.“

Take ohološenie možna bolo čítať v každodenných newyorských časopisoch.

Z počiatku dumali, že to humbug, týmčasom vedľa informácií, zobraňovaných čereš časopis „N. Y. Evening Journal“ dokazalo sja, ščo to istinná pravda.

Posluchajmo, ščo o tom hovoria vyššie spomínaní vohološeni O'Loughlin:

„Pered paru dňami zholosiv sja do mene jakijš čolovik i prosiv mene o poradu, ščo on má z sobou ju zrobiti, poneže už 9 misiakov hl'ada je jakoho nebud' zaňatia, vsi jeho očšadnosti vyčerpali sja i teper najšov sja v bezvyhodnom položenju. On hotov buv sohlasiti sja na vsiaki uslovja (podmienki), jaki lem jemu by postavili, hotov priňati sja za vsiaku robotu, ady lem moh zaspokoiti svoj holod, aby lem moh najti jake take stanovisko. Na jeho prosbu pomistiv ja povyšše ohološenie. Na raz ne mohu vyjaviti jeho imeni, ale kupci možut jeho každoj chvil'i ohlanuti.“

E. T. O'Loughlin je sekretarom promyslovoj palaty v Brooklyn, N. Y. i členom ekonomického tovarystva.

Pered 50 rokami ohološena v amerykanských časopisoch, kotri začínali sja slovami: „Čolovik na prodaž“ ne buli novinoju. Tohdy bulo tut nevol'nictvo. I koli čitalo sja take ohološenie, to možna bulo buti pevnym, ščo vystavlenij na prodaž buv zavše „negro man“.

Dnes časy zmínili sja. Nevol'nictvo zneseno zavďaki parul'itnoj nezvyčajno krovavoj vojni. L'ude vse odnak prodajut sja — lem z toju rozlukou, ščo tym razom prodaje sja ne niger, ale bilyj, do toho navet „gentleman“ i to prodaje sam sebe: Prodaje sebe zdorovyj, schopnyj molydyj čolovik, kotryj ješče pered 9 misiacami zarabiv 25.00 tiždnevo; prodaje sebe, bo bažit v tom odinokij ratunok pered holodovuju smertiu. On prodaje sebe za „korm i za odež“ vartosti 70 dol. na rok. Za to on zoboviazuje sja dl'a kupujučoho pracovati 11 hodin denno.

Je to pravdivy fakt, i on jaskravo ilustruje naši odnosiny (pomery). Čolovik, kotryj buv v sil'i zarabivati 25 dol. tiždnevo, musiti až sebe vystavľati na prodaž, aby ne zhynuti z holodu!

Davňijše pan musiv zaplatiti hotovymi hrošami za nigrá, dnes bilyj niger prositi, aby na neho vloženno jarmo za kusnik chl'iba.

Tak vyhl'ada je naša „prosperity“.

C-KIJ.

NOVYNKI.

KALENDAR.

Februar.

4	C. Timofteja
5	P. Klimentia
6	S. Ksenii
7	N. O Bludnom syňi
8	P. Ksenofonta
9	V. Ioana Zlatoust.
10	S. Efrema pror.

DO VIDOMOSTI VSIM VP. P. SEKRETARAM MISTCEVYCH VIDDILOV. R. N. SOJUZA.

Tymto povidomľajemo, ščo kalendari R. N. Sojuza na 1909-yj rok vyslano tymi dňami dl'a každoho vidd'ilu na adresu pp. mistcevych sekretarov. Prosit sja otož pp. sekretarov o dobrati ich na „express“ ofisu i pri najblizšoj sobnosti rozdati ich pomeži členov vidd'ilu.

— Nova ruska časopis na amerykanskej zemli. Dňa 1-ho februara vyjšla nova ruska časopis „Dušpastyr“. Tota časopis bude vychoditi spočiatku raz na misiac, i je posviacena spravam gr.-kat. cerkvy v Ameryki. Drukovaná v velikom formati na 16 storon, pravopiseju etymologičnoju z il'ustraciami (obrazkami), i uže iz vnišneho vyhl'adu predstavľaje sja veľmi krasno. Zmist (soderžanie) je veľmi bohatyj i interesantnyj a okrem sprav cerkovnych kotrym to spravam je special'no tota časopis priznačena, suť tam takož krasni i poučitel'ni statii svetskoho soderžania, novynki, rady, zabavna časť i t. d. Okrem toho nova časopis „Dušpastyr“ javľaje sja uradovym organom Ich Preosvjaščenstva, Episkopa S. S. Ortynskoho. Za redakcijnyj komitet odpovida je o. P. Poňatyšin, jako redaktor i o. A. Ulickij jako menadžer. Uže iz 1-ho čisla možna suditi, ščo tota nova časopis má neocinenu vartost i je pravi teper na časi. Obširnijšu recenziju o toj časopisy podano v sil'idužičom č. „Svobody“, no poki ščo, na raz, my iz ciloho serdca vytajemo její pojavlenie sja, i poručajuči její horiačo našim p. čitatel'am majemo povnu nad'iju ščo, tak Vseč. oo. duchovni jak i svitski gr.-kat. Rusyni z cilouju energieju podoprut toje tak važne i cinne vydavnictvo. Predplata novoj cerkovnoj gazety „Dušpastyr“ stoiti na rok vseho lem \$1.25. Kto by želav sobi totu časopis zaprenumerovati, izvolit (račit) zaslati prenumeratu na adres: Rev. A. Ulitsky, 76 Grand Str., Jersey City, N. J.

— Kto má 12-te čislo ruskoj „Svobody“ iz roku 1907-ho zvolit laskavo prislati jeho do redakcii, a zato dostane krasnu kniž do čitaňa.

— Prezident Roosevelt dostaje jako platňu každoho misiaca iz deržavnoj kasy ček

na sumu \$4.167.66, a lem dva razy v roku na sumu \$4.165.70, aby v tot sob vyrovňati jeho ročnu platňu, kotra vynositi \$50.000. Teper, koli, dňa 4-ho marca on ustupiti iz svocho uradu, a na jeho misce nastupiti Taft, to za tot deň platňa musiti buti rozd'ilena pomeži nich oboch po rovnoj časti. Od nako pri tom pod'ilu prišlo rozd'iliti jeden cent na dvi časti — i uradniki lo-miat sobi nad tym holovu, jak by vyjti iz toj bity, aby ani jednomu ani druhomu ne stala sja krivda.

— Sekretar Zlučenych Stej-tov Root dňa 26-ho januara t. r. vydav deciziu, vedľ'a jakoj odmolviv rosijskomu uradu vydaňa revol'ucionera Rudoviča. Sprava Rudoviča svocho času vyzvala pravdivu buriu meži rosijskimi emigrantami. Sklikovano po ciloj Ameryki masovi mitingi, podpisovano protesty i nakoniec v sudovoj doroz dokazano svdkami, že Rudovič buv pol'itičnym a ne zvyčajnym perestupnikom. Meži Amerykoin a Rosijeju ne istnuje niaka uhoda, silouj kotroji malo-by sja vydavati pol'itičnych perestupnikov i na toj podstavě Rudovič spas sja od smerty, a ščo najmenše jakich 30 rokov viaznicy.

— Amerykanska flota u svojej podoroži naokolo zemľi dňa 31-ho januara pribula do zalyvu gibretarskoho.

— Dňa 1-ho februara v senati stejtu New York predloživ senator Newcomb „bil“, vedľ'a kotroho stejť máje naznačiti osobnu komisiu, kotra máje zaňati sja rozsl'idžeňem pričín bezroboťia po velikich mistach. Tota komisija máje takož zaňati sja vyhl'adaňem i rozsl'idžeňem zarobkovych odnosin na farmach. Do toj komisii máje vchoditi 9 l'udej.

— Nedavno iz mista Chicago, Ill. vyslano do Japonii 5000 kotov (mačok), kotri majut tam provaditi bezpoščadnu vojnu z ščurami (patkaňami). Vedľ'a vسته na cilu Japoniu upala jazva ščurov, kotri nivočat vse, ščo popade. Jak zapevňaje amerykanskij konzul' iz Japonii, to v najblizšom časi nastupiti masova emigracia kotov iz Ameryki do Japonii.

— Pered paru dňami vydanyj buv sud, vedľ'a jakoho newyorskij gazovij trust nepravno pobiranu zaplatu za 1000 kubičnych šuchov gazu v vysoti \$1.00 máje zmenšiti na 80 c. i každomu iz svoich kostumero maje zvernuti pobiranyh za mnoho 20 c. V tot sposob trust mav zvernuti 9 milionov dolarov. Rozumije sja, ščo „bidnyj“ trust vnes protiv toho prisudu apelaciju do najvyššoho sudu. Totu apelaciju odkineno i trustu ne ostaje ničoho inšoho, jak počati vyplatiť nepravno pobiranu nadvyžku. Trust máje vedľ'a toho

zvernuti iz každoho dolara zaplačenoho za gaz od 1906-ho roku po 20 c., bez niakich koštov (kelčikov) dl'a kostumera i bez vzhl'adu na to, či kostumer vykaže sja kvitami (resitami) či ni. Vedľ'a toho prisudu same misto New York bude ročno platiti 150.000 dol. a obyvatel'i New Yorku 7 milionov menše za gazovi računki. Vyplata vedľ'a slov uradnikov trustu potreba je za jeden rok.

— Jak donosiat iz Panamy, to budujučij sja teper kanal panamskij máje buti skončenyj i oddanyj do užitku 1-ho januara 1915-ho roku.

— Zemletriasenie v Kanaďi i Meksiku. Dňa 1-ho februara t. r. jak donosiat iz Montraalu, o 2-oj hod. v noči navistilo (navščivilo) misto sil'ne zemletriasenie. Obyvatel'ov opanovala strážna paňika i mnohi, lem v nočnej odeži vybihali na ulicu. Škody ne bulo niakoj. Toho samoho dňa bulo zemletriasenie i v stolicy Meksiko, v misti Meksiko. Triasenie bulo tak sil'ne, ščo povalilo sja množno domov. Postrach v misti zbol'saje ješče i tota obstavina, ščo od paru dňov vul'kan Popokapetl' počav vybuchati. Najsil'nišče dalo sja očuti zemletriasenie v stejtu Gverero, ale doteper nit ješče niakich širšich vستهj pro rozmir katastrofy.

— Vdova po čornosotenom „sviatitel'u“, Ivanu Kronštadskom, znanom znariad'i (stroju) krovavoj reakcii, máje od rosijskoho uradu pobirati 2000 rubl'ov ročnoj pensii. Jasnyj dokaz, že rosijskij urad podpíraje lem svoi krovžadni bestii i ich familii.

— Vedľ'a telegramov z dňa 1-ho februara prišlo nakoniec do porozumienia meži Bulgarijeju i Tureččinou. Pehovory obertali sja holovno okolo toho, ščo Tureččina žadala od Bulgarii za uznaňe její ne-podlehlosti 24.000.000 dol., a tota ostatna zjavila, ščo vysše jak 16.200.000 ne hodna zaplatiti. Teper Rossia, choťači choť ščo to vyratovati, vmišala sja v spravu i osvidčila hotovost, ščo rezignuje iz 16.200.000 dol., kotri jej naležat sja od Tureččiny, jako košta ostatnoj vojny i toti hroši bude stahati z Bulgarii. Na tot projekt sohlasila sja uže Bulgaria i dumajut, ščo takož i Tureččina jeho ne odkine.

Noviny z Uhorska.

Zemplinska stolica.

— Na jarmarkach v Mihalovcach, kotri vyderžovali sja ostatnymi časami, udalo sja mnoho kradežej, ale zlod'ijov nepodarilo sja lem tak lahko polapati. Na ostatnom krainskom jarmarku ciganki Gabrielova Horvatova i Julia Kerekeš buli žandarmami polapani, koli uže na deviatom misti králi. Pri perehl'adavaňu

ciganok najšli vsiakich pokradnutych ričej (veci) v čiňi 500 korun. Obi ciganki buli oddani sudu.

Šarišska stolica.

— V Bardiovi od novoho roku budut torhovi dni ne tak jak doteper a seređu i subotu, ale v vtorek i piatok. Tota peremina torhov stala sja na žadost bardiovskoho obyvatel'stva.

Spišska stolica.

— V Novoj Vsi na želizničnej stacii perešov tren čerez Stefana Kovača, a polomalo jemu obi ruki i nohy. Hneď za tym vezli jeho do Levoči do špital'u, ale ješče na dorozu umer.

— V Ščavniku dva pijaci Jurij Kaňa i Martin Mrva jednogo dňa veselo sobi popivali až do pozdna. Ale okolo polnoči ne choťila palenka uže im iti dolu horlom do holodnono žaludka. Ustanovili, že zariaďat sobi kus poriadnoj pečinky. Ozbroidi sja sokirami a pojšli do biskupskoho kaštel'u a tam vvojšli do chl'iva, v kotrom bula sviňa z porosiatami. Tam porosiata z sokirami pobili, a uže choťili i staru sviňu zabiti, ale tota im z chl'iva utekla i ne mohli ju najti. Z pobitimi porosiatami prijšli domu i navarili sobi miasa z porosiat, a ščo zostalo, to zakopali, aby im bulo na druhij raz. Rano poškodženi oznajmili totu kradež do žandarmerii, kotra za krovavym sl'idom prijšla do toho domu, de varilo sja miaso z porosiat. Vinovniki do vseho priznali sja i buli oddani sudu.

Abaujska stolica.

— Iz jednogo sela v abaujskoj stolicy oznajmujut, že jedn gazda uže od bolše rokov zderžovav sja v Ameryki. Na Roždество prišov domu, ale bez toho, aby to buv pisomno ženi oznajmiv, že prijde domu. Koli vstupiv do izby svocho domu, jeho žena tym ani najmenše ne vyskazala radosti, a privitala jeho cilkom jak dejakoho čužoho čolovika. Pričinu toho on sejščas porozumiv, bo zbačiv, že je uže troje d'itej, a on ostaviv v doma lem dvoje. Spytať sja ženy, že či je to je trete diťa, a tota jemu nato cilkom cholodnokrovno odpovila, že „moje.“ Na totu odpovid' zasmučenij otec obňav svoi d'ity, i sejš

Spravy Bractv R. N. Sojuza.

CHICAGO, ILL. Bractvo sv. O. Nikolaja vid. 106 tym to podaje do vidomosti, ščo dňa 13-ho Februara 1909 r. v subotu o 7-oj hod. večer, v cerkovnoj hali odbude sja miting. Spravozdaňe staroho uradu iz svojej d'ijatel'nosti za rok 1908. Každij člen musiti pojaviti sja. Kotryj člen ne pojaviti sja, zaplatiti 50 c. kary.

Petro Viňarskij, preds. Ilija Moranec, sekr. Jakov Olenec, kasier.

PITTSBURG, PA. Br. sv. o. Nikolaja, Vid. 53, podaje do vidomosti, ščo na ročnom mitingu vybrano sl'idujučij novyj urad: hol. preds. o. N. Stefanovič, prds. N. Vojtovič, ksr. T. Gut, hol, sekr. M. Dmitrenko. Chori členy majut holositi sja vprost do opikuna chorych, ustno abo pismenno. Adres opikunov chorych: 1) E. Damianchik 707 Mint Alley, 2) S. Baraniecki, 919 Pauclys Str., S. S. Pittsburg, Pa. 3) John Sekula, 235 Church Hill, McKees Rocks, Pa., 4) John Maslak 95 Orchard Str., Preston, Pa., 5) P. Siwy 51 Orchard Str. Preston, Pa., 6) Theo. Dziabiak 4731 Harrison Str. Pittsburg, Pa. 7) John Krukies 2831 Penn Ave. Pittsburg, Pa., 8) John Lewko 62 Kier Str. Allegheny, Pa. 9) M. Sejka Castle Shanon, Pa. 10) Pidufala i T. Bilansky, Box 266 Ambridge, Pa. Adres bractva: M. Dmitrenko 2514 Smolman Str., Pittsburg, Pa.

N. VOJTOVIČ PREDs.

BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS
580 SOUTH CENTER AVE., CHICAGO

Najbol'sa česko-slovenska i christianska firma (obchod) kotra vyhotovľaje zastavy, mašli (bages), spolkovy odznaky, čapki i vsiaki ričej potrebni dl'a spolkov v Ameryki.

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill. Pošit po naš veľkij, 60 storon obnimajučij katalog, v kotrom suť umiščeni takož sotki pochval'nych pisem od vslech slavjanskich spolkov v Ameryki. Pišit do nas po slovensk' abo po ruski — jak kto znae. Zazajemo po ruski čitati ale odpovidati budemo po slovenski.

DO VSICH VP. P. SEKRETAROV MISTCEVYCH VIDDILIV R. N. SOJUZA.

Uprašaje sja laskavo niže podanu tabel'ku vypovnit i vyrizavši její, jak najskorše zaslati do Redakcii „Svobody“ 184 Hudson str. New York, N. Y.:

Vidd'il R. N. S. č.:

Bratstvo nazyva je sja:

Imia sekretara:

Adresa sekretara (bratstva):

(Pečat)

(Podpis)